

VEDLEGG

DET KONGELIGE SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2431-2

3. november 2021

Representantforslag 8:13 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Bjørnar Moxnes, Geir Jørgensen og Sofie Marhaugt - om å oppheve vedtaket om innlemmelse av rettsaktene som inngår i EUs jernbanepakke IV

Jeg viser til brev av 27. oktober i år fra Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget der det bes om min vurdering av ovennevnte representantforslag 13 S (2021-2022).

Jeg vil innledningsvis understreke at Hurdalsplattformen slår fast at regjeringen vil føre en offensiv jernbanepolitikk for fremtiden. Vi vil styrke jernbanens konkurransekraft på transport av både personer og gods. Samtidig som EØS-avtalen skal ligge til grunn for Norges forhold til Europa, vil vi ta i bruk handlingsrommet i EØS-avtalen for å sikre nasjonal kontroll på viktige områder, herunder jernbanen.

Som det også går frem av utenriksministerens svar på skriftlig spørsmål nr. 65 fra representanten Moxnes, slår regjeringen fast i Hurdalsplattformen at vi så raskt som mulig vil gå i dialog med EU for å sikre Norge unntak fra deler av bestemmelsene i EUs fjerde jernbanepakke. Denne dialogen er allerede igangsatt ved at Norges representant i EØS-komiteen har gjort oppmerksom på dette punktet i Hurdalsplattformen i møtet i EØS-komiteen 29. oktober. Dette møtet var det første etter regjeringsskiftet, og vi nøler ikke med å gi uttrykk for at denne regjeringen har et annet syn på hva som er riktig jernbanepolitikk for Norge enn det den forrige regjeringen hadde.

For meg er et naturlig første trinn på veien å kartlegge handlingsrom og unntaksmuligheter innenfor regelverket, og å vurdere om de er anvendelige for norske forhold. Vi er nå i gang med å skaffe oss en oversikt over hvilke rammer og føringer som man må ta hensyn til og hvilke ulike nasjonale valg man kan ta ved gjennomføringen og praktiseringen av

regelverket. Hensikten er naturligvis å oppnå de ambisiøse målsetningene for jernbanen som fremkommer av Hurdalsplattformen. Dette gjelder særlig mulighetsrommet for organisering av jernbanesektoren og muligheten for unntak fra kravene som omhandler anbudsutsetting av persontogtrafikken. Nå som vi sitter i regjering har vi bedre mulighet til å få alle fakta på bordet om hva som kan gjøres innenfor det regelverket vi nå har, tilpasset norske forhold. Utfallet av disse prosessene vil danne grunnlag for den videre dialogen med EU og våre EØS/EFTA-partnere.

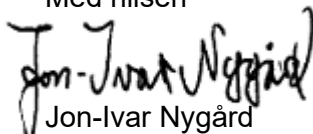
Jeg mener anbud ikke er det eneste virkemiddelet som sikrer gode avtaler for staten som kjøper av togtenester og som gir de reisende et godt jernbanetilbud. Det bør være stor nasjonal frihet til å velge bort dette. Jeg er også opptatt av at det er gode og forutsigbare arbeidsvilkår for de ansatte i sektoren.

Jeg synes det er viktig og riktig å gjøre våre EØS-partnere oppmerksomme på våre hensikter. Hvis det viser seg at vi kan få gjennomført vår politikk ved å utnytte unntaksmuligheter og handlingsrom i regelverket til fulle, ser jeg ikke uten videre behov for å gå til EU og våre EØS/EFTA-partnere for å sikre *flere* unntak. Men det er etter mitt syn for tidlig å konkludere på om vi skal gå så langt nå. Målet er som sagt først og fremst å *sikre* at vi har et nasjonalt handlingsrom. Dette er helt i tråd med Hurdalsplattformen.

Det later til å være et premiss for forslagsstillerne at vi har gitt fra oss demokratisk kontroll over norsk jernbanepolitikk, og at denne bare kan gjenvinnes ved å ikke være en del av jernbanesamarbeidet som følger av den fjerde jernbanepakken. Dette er å overdrive. Jernbanepolitikken til denne regjeringen følger av Hurdalsplattformen, og dikteres ikke av EU. Inntil videre legger jeg til grunn at flertallet på Stortinget fortsatt kan bestemme hvordan vi skal organisere jernbanesektoren, hvordan vi skal få til et best mulig togtilbud, hvor mye penger som skal bevilges til jernbaneformål og hvordan disse pengene skal brukes.

Nå er våre EØS-partnere oppmerksomme på våre politiske målsetninger, og vi vurderer handlingsrommet i regelverket for å kartlegge behovet for ytterligere unntak. Hvis det viser seg at det ikke er et tilstrekkelig mulighetsrom for å gjennomføre vår politikk, må vi gå et steg videre og ta dette opp med våre EØS-partnere. Dialog med EU- og EØS/EFTA-partnerne om endringer i EØS-innlemmete forpliktelser er en langvarig prosess som vil kreve grundige vurderinger og forberedelser, og til slutt enstemmighet. Det å utnytte mulighetene som ligger i regelverket er dermed en måte å *raskest mulig* få gjennomført regjeringens jernbanepolitikk.

Med hilsen

Jon-Ivar Nygård